

Mikor lesz magyar euró?

2015 július 06. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A kormány folyamatosan az egyre javuló gazdasági adatokat kommunikálja, de az eurózónába mégsem akarunk belépni, pedig a feltételeknek jórészt már megfelelünk.

Orbán Viktor pár hete úgy nyilatkozott: „évtizedekig” jó lesz még nekünk a forint. Közgazdászokat kérdeztünk a magyar euróbevezetés elnyeréről, hátrányairól és esélyeiről – különös tekintettel a görög válságra.

Magyarország javuló gazdasági adatainak köszönhetően a számok terén már nem tűnik olyan elérhetetlennek az eurózónához való csatlakozás, azonban a politikai akarat egyértelműen hiányzik ehhez – legutóbb a miniszterelnök

Valóban be tudnánk-e vezetni az eurót és jól járnánk-e vele? Mit tanulhatunk a görög példából, és mit azoktól – például a svédektől vagy a dánoktól – akik úgy döntöttek, hogy inkább kimaradnak a közös európai valutából? Bod Péter Ákost, a Corvinus Egyetem professzorát, volt jegybankelnököt és Oblath Gábort, az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpontjának tudományos főmunkatársát kérdeztük a magyar euróbevezetés esélyeiről.

Beléphetnénk, de nem akarunk

Az euróbevezetés feltételeinek, a maastrichti kritériumok többségének megfelelünk: a kormány eddig is prioritásként kezelte a deficit 3 százalék alatt tartását. Ugyan az államadósság nagyobb az elvárt határértéknél, de ez az eurózóna tagországainak felére is igaz – mutatott rá a Mandiner kérdésére Bod Péter Ákos közgazdász, a Corvinus Egyetem professzora, korábbi jegybankelnök. Hozzátette: a lényeg igazából az, hogy az államadósság csökken? tendenciát mutasson, ennek pedig meg tudunk felelni, hacsak nem áll be újabb pénzügyi krízis. Az a követelmény, hogy 24 hónapig nem lesz leértékelés és nem áll be nagy árfolyamingadozás, nem teljesül. Ennek azonban az az oka, hogy nem léptünk be az ERM-be, az európai árfolyam-mechanizmusba – ez pedig a kormányzati akaraton múlik – összegezte Bod.

Bod Péter Ákos és Oblath Gábor egyaránt úgy látja: Magyarországnak érdemes lenne belépnie az eurózónába. *„Erre azonban semmilyen szándék nem mutatkozik, helyette időről-időre meglehetősen komolytalan, nyilvánvalóan mondvacsinált és közgazdasági szempontból irreleváns feltételeket dobtak be az euró hazai átvételére nézve. A jelenlegi jegybankelnök, még gazdasági miniszteri minőségében, az államadósság-ráta 50 százalékos szintjét, a miniszterelnök pedig azt jelölte meg a hazai euróbevezetés feltételeként, hogy az ország gazdasági fejlettsége érje el az EU-átlag 90 százalékát”* – fejtette ki érdeklődésünkre Oblath Gábor, az MTA KRTK tudományos főmunkatársa. Leszögezte: *„ezeknek a feltételeknek egyrészt nincs köztük az euró bevezetéséhez, másrészt olyanok, amelyeknek Magyarország akár hosszú távon is csak mérsékelt esélyekkel képes megfelelni”*.

Ilyen feltételek támasztásának Oblath szerint két oka lehet: vagy az, hogy az illetékesek teljesen félreértik a magyar gazdaság kilátásait és lehetőségeit, vagy az – és Oblath ez utóbbit tartja valószínűbbnek –, hogy tartósan el akarják hátrítani az euróvezetési csatlakozást. Mégpedig azért, mert bár Magyarországnak érdekében állna belépnie az eurózónába, a kormány és a jegybank ebben ellenérdekelt. Akkor ugyanis lényegesen szűkebb tér jutna az unortodox gazdaságpolitika folytatására, és az MNB nem költhetné például ezen [tanok oktatására](#) a forint leértékeléséből származó nyereségét; ugyanis nem lenne ilyen nyeresége – magyarázta a Mandinernek Oblath

Gábor.

Az eurózóna válsága nem igazi ellenérv

Hogy miért nem akarja a kormány bevezetni az eurót, azzal kapcsolatban Bod Péter Ákos leszögezte: az eurózóna 2009-es válsága nem igazi ellenérv, ugyanis az nem magát az eurót érintette, hanem a jogi és politikai konstrukciót. Orbán Viktor láthatóan hisz azoknak, akik szerint az önálló monetáris politika megtervezése jó dolog – fejtette ki Bod. Ő viszont úgy véli: „*az egy vicc, hogy egy 9 és fél milliós lakosú, közepes fejlettségű ország érdemben önálló kamat- és árfolyampolitikát folytasson – komoly mellékhatások és nemzetgazdasági költségek nélkül*”. A dánok és a csehek esete más: Dánia benne van az ERM 2-ben, a csehek pedig lényegében másolják az EKB kamatpolitikáját – Magyarország viszont komoly kockázatot vállal a forint megtartásával – mutatott rá Bod Péter Ákos.

Fontos érv az euró bevezetése mellett, hogy a magyar gazdasági élet lényegében már átvette az eurót. „*A felvett hitelek állományának fele euróban van, a vállalkozói szerződéses nagy részét is euróban kötik. Az államadósság harmada még mindig euróban van és nagy kamatprémiummal gyözködik a magyar polgárokat, hogy abban takarítsanak meg*” – sorolta Bod Péter Ákos, hozzátéve, hogy a kivándorlás miatt a sok család bevételeinek egy része is euróban van a Németországból, Ausztriából hazautalt pénzek formájában. „*Csak éppen a hivatalos fizetési eszköz más*”, éppen ezért „*ennél a helyzetnél csakis jobb lenne anyagi értelemben, ha egy fizetési eszközünk lenne: euró*” – vonta le a következtetést a Corvinus Egyetem professzora.

Bod hozzátette: igaz ugyan, hogy az eurózónában másképp kell gazdaságpolitikát csinálni, nem lehet leértékelni, de a leértékelés mint kormányzati eszköz amúgy sem ér sokat egy nyitott gazdaságban. Mellesleg a forint tíz év alatt mennyit is értékelődött le? – tette fel a kérdést. Akkor 255 forint volt egy euró, most 305, ha az éves átlagokat nézzük. Ez az inflációs különbségeket is tekintve nem sok. Ezen idő alatt viszont „*jó nagy árfolyam-ugráások mentek végbe, nagy károkat és költségeket elidézve gazdaságnak, társadalomnak. Magasabb volt végig a kamatszint (és most is az), mint lett volna a zónában, és nyakunkba esett a svájci frank-ügy, ami ilyen mértékben ki sem alakult volna, ha belépünk 2008 körül*” – fejtette ki Bod Péter Ákos.

A szlovákok jól jártak az euróval, másoknak megéri kimaradni

Felvetettük, hogy – attól eltekintve, hogy Dánia és az Egyesült Királyság koptáltak az eurózónából, vagyis nem terheli kötelezettség őket a közös valuta bevezetésére – például a svédeknek eszük ágában sincs bevezetni a közös valutát az ország 1995-ös EU-csatlakozása óta; és a visegrádi országok közül Csehország és Lengyelország sem igyekszik erre. Bod Péter Ákos felvetésünkre úgy válaszolt: a svédek nem léptették be az ERM-be, az európai árfolyam-mechanizmusba a koronát, így addig nem ketyeg náluk az óra; a maastrichti szabályozás, az eurócsatlakozás pedig nem kikényszeríthető. A svédek viszont könnyen megtehetik, hogy kimaradnak, és ez igaz Csehországra, sőt lassan talán Lengyelországra is. „*Ezek az országok a makroadataik alapján tartósan állnak olyan jól, mi az eurózóna átlaga, szuverén kockázati besorolásuk jó, állampapírhozamuk alacsony, azaz az euró átvételéből származó kalkulálható hasznuk kisebb, mint egy nagy államadósságot finanszírozó ország, például Magyarország esetében*” – magyarázta Bod.

Mennyire érte meg az euró a közép- és kelet-európai országoknak? – kérdeztük Oblath Gábort. Az MTA kutatója szerint vegyesek a tapasztalatok. Szlovénia gazdasági fejlődése például megtorpant az euróbevezetés után, de szerinte ennek nem önmagában a csatlakozás az oka, hanem az, hogy tévesen mérték fel az euró bevezetésének következményeit: a maastrichti kritériumok teljesítését egyfajta „*kollektív megkönnyebbülés*” követte, de aztán a korábban jól működő kollektív bérmegállapodási rendszer szétesett és az árak és a bérek mértéke elszakadt a gazdaság teljesítményétől. A balti országok számára – amelyek közül legutóbb Litvánia [vezette be](#) a közös valutát idén január elsejével – nem jelentett érdemi változást az euró, hiszen korábban is „*szilárdan rögzített árfolyamrendszert tartottak fenn és saját maguk által vállalt rendkívül szigorú költségvetési politikát folytattak*” – fejtette ki Oblath.

Magyarország számára a legérdekesebb Szlovákia példája: szomszédunk a válság évében, 2009-ben vezette be az eurót. Ekkor a másik három visegrádi ország valutája (Lengyelországé igen jelentősen) leértékelődött az euróval szemben, és attól lehetett tartani, hogy ez Szlovákia számára olyan versenyhátrányt jelent, amely visszafoghatja mind kivitelének, mind pedig a gazdasága egészének növekedését – magyarázta érdeklődésünkre Oblath Gábor.

A 2010 és 2014-es időszakra vonatkozó adatok azonban azt jelzik, hogy az ország sikerrel vezette be az eurót. Az euróövezeti csatlakozást követő öt évben Szlovákia gazdasága 13,6 százalékkal bővült, ami kissé elmarad

Lengyelország teljesítményét?l (16,3 százalék), de jelent?sen meghaladja Magyarországot (6,3 százalék) és Csehországot (4,7 százalék), csakúgy, mint az euróövezet átlagát (3,3 százalék) – értékelte Szlovákia euró-csatlakozását Oblath Gábor az Eurostat adatai alapján. Hozzátette: „különösen figyelemre méltó, hogy az ország exportteljesítménye – annak ellenére, hogy egyedül számára nem állt rendelkezésre a belföldi valuta leértékel?désének lehet?sége – lényegesen jobban alakult, mint a másik három visegrádi országé”.

Oblath hangsúlyozta: ezek az adatok nem jelentik azt, hogy Szlovákia viszonylag kedvez? gazdasági teljesítménye az euróbevezetés eredménye; viszont cáfolják azokat a korábbi feltételezéseket, hogy Szlovákia euró-csatlakozása lehúzhatja az ország növekedési és külgazdasági teljesítményét. Többen arra hajlottak korábban, maga Oblath Gábor is, hogy a makrogazdasági stabilitásnak a nyugat-európai országokat jellemz? tradíciója nélkül túlságosan kockázatos az euró bevezetése. Ezt Szlovákia példája megcáfolta, Görögország viszont alátámasztani látszik – fejtette ki az MTA tudományos f?munkatársa.

Ha kiteszik a görögöket, jön a szigor?

Az euróbevezetés különösen érdekes kérdés a görög válság fényében, hiszen egyre kevésbé kizárható az a forgatókönyv, hogy a görögöknek végül el kell hagyniuk az eurózónát. (A „Grexít”-r?l szóló korábbi riportunk [itt](#) olvasható.)

Bod Péter Ákos szerint ha a görögök távoznak, akkor könnyen lehet, hogy a jöv?ben szigorodnak majd a belépési feltételek. Úgy fogalmazott: „az oda valóban nem ill? perifériális társaságtól való megszabadulással Európa bels? köre német-francia vezérléssel könnyebb el?bbre léphet az integráció elmélyítése terén. Akkor viszont várhatóan nehezebbek a belépési feltételek a kés?n eszmél?k számára. Ha a következ? magyar kormány meggondolja magát, egyáltalán nem biztos, hogy a mostani belépési feltételekkel szembesül”.

Illusztráció: Bernát Barbara magyar euró-sorozatterve ([Facebook](#))

Írta: [Bakó Beáta](#)

<http://mandiner.hu>

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>

- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden
magyarnak látnia kell”

Ajánló